

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków

ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa, tel. 22 443 36 40, 22 443 36 41, 22 443 36 77, faks 22 443 36 42
adres do korespondencji: Aleje Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa
Sekretariat.BSKZ@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl

TE ~~WPM~~
23.06.2023

P. Guder ^{ca}
23.06.2023

Znak sprawy: KZ-NK.4120.63.2023.DSZ

KANCELARIA
Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami
w Dzielnicy Wola m.st. Warszawy

wpłynęło
dnia 22.06.2023

Nr 8482

Zakład Gospodarowania Nieruchomościami
w Dzielnicy Wola m.st. Warszawy
Terenowy Zespół Obsługi Mieszkańców
Młynów

Warszawa, 23 czerwca 2023 r.

Wpłynęło
dnia 23.06.2023

Nr 8482

Pani Maciej Lipiec
Kierownik Terenowego Zespołu
Obsługi Mieszkańców Młynów

22.06.2023

W sprawie: remontu mieszkania nr 13 w budynku przy ul. Ludwiki 8¹.

Maciej Lipiec

DB + TM

opiniuję pozytywnie zakres prac remontowych (ujęty w załączonym protokole), planowanych w mieszkaniu nr 13 w budynku przy ul. Ludwiki 8, z następującymi uwagami:

- **Drzwi wejściowe** – w przypadku braku możliwości remontu zalecam ich odtworzenie, z przełożeniem charakterystycznych elementów, takich jak asymetrycznie zlokalizowany wizjer, tabliczka z ruchomą kłapką z napisem „listy, gazety” (jako atrapa pierwotnego rozwiązania – element skrzynki na korespondencję i prasę, umieszczonej od wewnątrz lokalu), wysoki cokół i listewka poprowadzona w kierunku tabliczki z numerem mieszkania (tabliczka jest metalowa, konieczne jest sprawdzenie, czy z tego samego materiału wykonane są cokół i pionowa listewka). Drzwi pierwotnie posiadały również mosiężną gałkę w miejscu klamki, zasadne byłoby jej odtworzenie. Należy również odtworzyć kolorystykę stolarki, po uprzednio wykonanych odkrywkach.

Drzwi zostały specjalnie zaprojektowane dla zespołu budynków przy ul. Ludwiki w I. 30. XX w. Jest to stolarka płytowa, którą wyróżniają indywidualnie zaprojektowane szczegóły, takie jak: asymetrycznie usytuowany wizjer, skrzynka na listy, lokalizacja tabliczki z numerem mieszkania, wysoki cokół i listewka poprowadzona w kierunku tabliczki z numerem mieszkania. Drzwi pierwotnie posiadały również mosiężną gałkę w miejscu klamki. Nie znamy pierwotnej kolorystyki drzwi, które były wielokrotnie przemaalowywane. Wykonanie odkrywek

¹ Budynek współtworzący osiedle ZUS został ujęty w gminnej ewidencji zabytków utworzonej na podstawie Zarządzenia nr 2998/2012 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie założenia ewidencji zabytków miasta stołecznego Warszawy.

pozwoły określić ich oryginalny sposób opracowania (malowanie, fornir, mazerunek – imitacja usłojenia drewna).

Zarówno w przedmiotowej klatce schodowej, jak i w pozostałych klatkach zespołu zachowały się tego typu oryginalne drzwi.

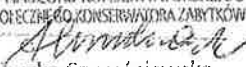
- **Drzwi wewnętrzne** (do pokoju) z oryginalną mosiężną klamką, sugerując poddać remontowi, ponieważ są oryginalnym elementem wyposażenia omawianego mieszkania.

Budynek przy ul. Ludwiki 8 wraz z budynkami o numerach 3, 5, 6 oraz dwoma budynkami należące do tego samego kompleksu - ul. Bema 72 i 74, **tworzy zespół budynków osiedla ZUS**, ujętego w gminnej ewidencji zabytków Miasta Stołecznego Warszawy. Jest to jeden z czterech zespołów mieszkalnych jakie zrealizowano na terenie Warszawy w ramach rządowego przedsięwzięcia prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych (późniejszy ZUS) w latach 1931-1934. Celem była realizacja tanich, funkcjonalnych mieszkań dla urzędników niższego szczebla oraz robotników. Ponieważ miały być budowane masowo, stworzono biuro projektowe, którego kadre stanowili młodzi architekci pod opieką Rudolfa Świerczyńskiego oraz Romana Piotrowskiego. W pracowni tej powstały koncepcje powtarzalnych bloków, mieszkań, sekcji, a nawet detali okien czy balkonów. Poszczególne osiedla budowano w oparciu o awangardowe założenia urbanistyczne, takie jak otwarte dziedzińce, zabudowa wolno stojąca i obreżna².

W naszej opinii docelowo, wtórne drzwi powinny zostać odtworzone na wzór zachowanej w zespole stolarki drzwiowej. Jest to stolarka płytowa, którą wyróżniają indywidualnie zaprojektowane szczegóły, takie jak: asymetrycznie usytuowany wizjer, skrzynka na listy, lokalizacja tabliczki z numerem mieszkania, wysoki cokół i listewka poprowadzona w kierunku tabliczki z numerem mieszkania. Drzwi pierwotnie posiadały również mosiężną gałkę w miejscu klamki.

Wytyczne zostały przygotowane na podstawie **Zarządzenia Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy nr 754/2018 r. z 14.05.2018 r.**

Osoba do kontaktu: Dominika Szewczykiwicz, nr tel. 22 44 33 660, e-mail: dszewczykiwicz@um.warszawa.pl

NACZELNIK
WYDZIAŁU NADZORU KONSERWATORSKIEGO
W BIURZE STOŁECZNEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

Agnieszka Szczepanińska

² Osiedla Warszawy, BAiPP Urząd m.st. Warszawy - https://pawilonzodiak.pl/wp-content/uploads/2022/12/Publikacja_Osiedla_Warszawy.pdf